

2024-08-21

BOS – Branschföreningen
för Onlinespel

The logo for BOS.nu, featuring the text "BOS.nu" in a white, sans-serif font on a dark grey rectangular background.

Remissyttrande Fi2024/01087, Avvecklande av statliga kasinon och en effektivare penningtvättstillsyn

Om BOS

BOS företräder 18 spelbolag som är verksamma på den svenska spelmarknaden.¹ Det gör oss mätt i antal medlemmar till Sveriges största branschförening inom vår näring. Samtliga medlemmar har licens/tillstånd utfärdad av Spelinspektionen och samtliga är oberoende från stater och regeringar i sin ägarstruktur och styrelsesammansättning.

BOS sammanfattande synpunkter

1. Det ska inte längre vara tillåtet att driva kasinon i Sverige

Finansdepartementets förslag: a) Spelformen spel på kasino ska inte längre ingå i licenstypen statligt spel, b) Inte heller någon annan licenstyp bör kunna ge rätt att tillhandahålla spelverksamhet på kasino.

BOS tillstyrker förslag (a) och avstyrker förslag (b).

2. Begränsningen för statliga lotterier ska tas bort

Finansdepartementets förslag: Det ska inte finnas några särskilda begränsningar för vilka typer av lotterier som får tillhandahållas med licens för statligt spel.

BOS avstyrker förslaget.

¹ <https://www.bos.nu/vara-medlemmar/>

3. En effektivare penningtvättstillsyn

Finansdepartementets förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldighet för sådana verksamhetsutövare som driver spelverksamhet med stöd av licens eller registrering enligt spellagen att periodiskt eller på begäran lämna uppgifter om sin verksamhet, sina kunder och andra förhållanden.

BOS tillstyrker förslaget.

Nedan följer våra motiv till detta yttrandes ställningstaganden.

1. Det ska inte längre vara tillåtet att driva kasinon i Sverige

Regeringen har genom statsrådet Niklas Wykman uttryckt att "[d]et bör inte vara en politiskt bestämd uppgift för ett statligt bolag att bedriva kasinon". Detta slogs fast i en debattartikel i Aftonbladet med rubriken "Statliga bolag ska inte driva kasinon".²

BOS instämmer till fullo i denna ståndpunkt från regeringen, och vi välkomnar den ideologiskt stringenta hållningen från regeringen. Att Sveriges regering inte bör äga och driva kasinon är mer än något annat en moralisk och ideologisk fråga, och det är gott att läsa att regeringen särskilt lyfter fram just den aspekten av det olämpliga i statliga kasinon.

Vi vill i sammanhanget påminna om att regeringen i strid mot denna hållning inte har aviserat den helt nödvändiga avyttringen av regeringsägda Svenska Spel Sport & Casino, med dess omfattande kasinoverksamhet online. De största politiska partierna i Tidösamarbetet aviserade tydligt före det senaste riksdagsvalet att Svenska Spel Sport & Casino bör avyttras^{3 4}, och det är angeläget att partierna nu i regeringsställning går från ord till handling.

Vad avser landbaserade kasinon kan noteras att inget av våra medlemsbolag har uttryckt ett intresse att bedriva det i Sverige. Vi är en branschförening för onlinespelbolag. Med detta sagt ser vi emellertid positivt på att det erbjuds landbaserat kasino i Sverige. Det utgör en del av spelmarknadens ekosystem. Spelkonsumenter spelar inte nödvändigtvis på en enda spelform, och det är angeläget att en mogen spelmarknad erbjuder ett komplett spelutbud. Vi ser exempelvis inga betryggande svar i Finans-

² <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/Av2M0r/niklas-wykman-statliga-bolag-ska-intedriva-kasinon>

³ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/motion/med-anledning-av-prop.-202122242-enforstarkt_h9024759

⁴ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/motion/svenska-spel-ab_h802713/

departementets promemoria på hur landbaserade pokerturneringar ska kunna avgöras i Sverige. Självklart ska SM i poker kunna spelas legalt i Sverige.

Överlag – och lite utanför onlinespelbolagens strikt kommersiella intressesfär – är det förvånande att en regering med så stark representation av liberala värden och tro på den enskilda människans rätt, har så lätt att ta till förbud. Att navigera politiken rätt här borde vara enklare för en liberalkonservativ regering med allmänhetens intresse för ögonen än för en branschförening som per definition företräder ett kommersiellt särintresse. Detta till trots föreslår regeringen ett förbud mot en verksamhet som för många människor innebär en uppskattad och efterlängtd förströelse. Därtill skapar verksamheten arbetstillfällen och stärker Sverige som turistnation. Och framför allt hade ett vaktslående om landbaserade kasinon i Sverige visat att Sverige är en nation som behandlar vuxna människor som kapabla att fatta egna beslut.

Vi avstyrker därför den del som stänger dörren för andra aktörer än staten att bedriva landbaserade kasinon. Tvärtom borde det ha varit sådana privatägda aktörer som redan vid införandet av landbaserade kasinon i Sverige vid millennieskiftet hade erbjudits möjligheten att få en sådan licens. En mitten-höger-regering bör över huvud taget inte antyda att endast statliga bolag är kapabla att följa lagar och regler, vare sig det gäller spelverksamhet eller något annat område. Därtill är vi övertygade om att privata bolag kan driva landbaserade kasinon i Sverige med lönsamhet, utan att tumma på strikta regelverk vad avser bland annat konsumentskydd och penningtvätt.

2. Begränsningen för statliga lotterier ska tas bort

Spelvertikalen lotterier delas av staten och de allmännyttiga lotterierna. Det kan naturligtvis ifrågasättas varför regeringen upprätthåller en sådan ordning, i stället för att välkomna alla aktörer som uppfyller statens kvalitetskriterier att verka på denna marknad – och betala spelskatt. BOS valde emellertid att ställa sig bakom den kompromiss som Spellicensutredningen föreslog 2017 för den svenska spelmarknaden, och som sedermera infördes 2019. Alltsedan dess har det varit ett mål för spelpolitiken att det ges ”goda förutsättningar för allmännyttig ideell verksamhet att erhålla finansiering genom intäkter från spel”.⁵

Regeringens eget spelbolag Svenska Spel har inte visat någon överdriven iver att värna detta intresse. Tvärtom har bolaget gång efter annan försökt vinna marknadsandelar inom det område som är vikt för allmännyttiga spelbolag. Ett exempel på detta är Svenska Spels spelprodukt ”Supportern”, som delar ut en betydande del av sitt överskott – vida överstigande den lilla andel som helt legitimt får användas till sponsring – direkt till idrottsklubbar som förmånstagare.⁶ Detta är ett avsteg från politikens ut-

⁵ <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/spelpolitik/mal-for-spelpolitiken/>

⁶ <https://www.svenskaspel.se/supportern>

talade vilja med spelpolitiken att den enda förmånstagaren till Svenska Spels överskott ska vara staten, medan övriga förmånstagare reserveras för den ideella sektorns spelbolag.

Det finns all anledning för regeringen att hålla sitt eget spelbolag i ett kort koppel vad avser möjligheten att breda ut sig ytterligare inom lotterisegmentet. Den nu föreslagna förändringen går i motsatt riktning.

Finansdepartementets förslag till en bredare tillämpning av tillåtet statligt lotteri blottar även en annan aspekt av statlig spelverksamhet som redan har tagits upp i detta yttrande: ingen regering tycks vara kapabel att likabehandla sitt eget spelbolag jämte andra spelbolag. Svenska Spel Tur är inte det enda spelbolaget som anser sig ha legitima skäl till en mer extensiv tillämpning av tillåtna spelprodukter. Som exempel kan anges att flera av BOS så kallade B2B-medlemsbolag (alltså spelbolag som utvecklar själva speltjänsterna men inte säljer dem direkt till konsument) har legitima önskemål om att de svenska B2B-tillstånden inkluderar spel som är tillåtna i andra europeiska jurisdiktioner, exempelvis så kallade crash games. Vi har inte noterat samma iver och intresse från Finansdepartementet att driva denna fråga. Det kan naturligtvis bero på att nämnda B2B-bolag och deras branschförening har varit dåliga på att framföra detta, men mer sannolikt beror det på att de förnekar de kanaler och den lyhörddhet som regeringens eget spelbolag tycks åtnjuta.

3. En effektivare penningtvättstillsyn

BOS ställer sig bakom detta förslag, och vill samtidigt påpeka vikten av att den administrativa bördan inte får bli alltför tung. Kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism måste alltid ha som ambition att förhindra dessa brott, snarare än att ytterligare öka företags regelbörda. Varje administrativ börda måste kunna motiveras av dess konkreta brottsbekämpande effekt.

Vi vill i sammanhanget påminna om att spelindustrin har genomgått en synnerligen positiv utveckling under de senare decennierna, framdriven av våra medlemmar, de internationella onlinespelbolagen. Deras verksamhet i Sverige har alltid omfattats av obligatoriska känn din kund-åtgärder. Ingen har fått spela anonymt online bland våra medlemsbolag. Inte heller har några kontanter accepterats, utan alla transaktioner har skett via bank och andra spårbara betalningsinstrument.

Till sist noterar vi att den föreslagna periodiska rapporteringsplikten med dess efterföljande administrativa börda enbart träffar de licensierade spelbolagen. Nära hälften den svenska onlinekasinomarknaden är olicensierad.⁷ Det finns inget bättre sätt att bekämpa penningtvätt inom spelsektorn än att öka den extremt låga kanaliseringsgraden i Sverige. BOS och dess medlemsbolag, med den erfarenhet vi besitter från en mängd jurisdiktioner, har i detta sammanhang en avgörande betydelse, om och när regeringen känner sig redo att diskutera och rentav pröva åtgärder som förvisso kommer att vara politiskt jobbiga för regeringen att fatta beslut om, i syfte att öka kanaliseringsgraden.

Gustaf Hoffstedt
Generalsekreterare

BOS – Branschföreningen för Onlinespel
Box 3198
103 63 Stockholm

gustaf.hoffstedt@bos.nu

www.bos.nu

⁷ <https://www.mynewsdesk.com/se/atg/documents/atg-rapport-kanalisering-q4-2023-439386>